

Sygn. akt: I C 605/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie: Przewodniczący: SSO Juliusz Ciejek

Protokolant: p.o. sekr. sąd. J. K.

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2018 roku w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko M. T. (1) i Fundacji Ochrony (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanych M. T. (1) i Fundacji Ochrony (...) z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

- kwotę 154.694 zł 18 gr (sto pięćdziesiąt cztery tysiące sześćset dziewięćdziesiąt cztery złote osiemnaście groszy) z odsetkami umownymi w wysokości podwojonego oprocentowania umownego, które stanowi sumę marży Banku w wysokości 8,62 % i indeksu (...) ustalanego dla każdego kwartału kalendarzowego, jako arytmetycznej średniej stawek LIBOR 3m, obowiązujących w dniach roboczych w okresie od 26 dnia miesiąca zamykającego kwartał poprzedzający miesiąc ostatni do 25 dnia miesiąca poprzedzającego zmianę, stosownie do § 14 regulaminu kredytu hipotecznego (...) z dnia 26 listopada 2004 r. z tymże nie większej niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie w stosunku rocznym od dnia 29 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty,

- kwotę 18 154 zł 61 gr (osiemnaście tysięcy sto pięćdziesiąt cztery złote sześćdziesiąt jeden groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 9 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty,

- kwotę 42 zł 46 gr (czterdzieści dwa złote czterdzieści sześć groszy),

z tym zastrzeżenie, że spełnienie świadczenia przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego,

przyznając jednocześnie pozwanej Fundacji Ochrony (...) z siedzibą w W. prawo do powoływania się na ograniczenie jej odpowiedzialności do kwoty 249.900 (dwieście czterdzieści dziewięć tysięcy dziewięćset) zł wynikającej z hipoteki umownej kaucyjnej obciążającej nieruchomości położoną w O. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...),

II. zasądza od pozwanych na rzecz powoda kwotę 8.645 (osiem tysięcy sześćset czterdzieści pięć) zł tytułem zwrotu kosztów procesu, z tym zastrzeżenie, że spełnienie świadczenia przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego.

Sygn. akt. I C 605/17

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. w pozwie z dnia 9 sierpnia 2017 r. wniósł pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie przeciwko M. T. (1) (którego personalia

ostatecznie sprostowano w tej właśnie formie pismem z dnia 9 kwietnia 2018 r. k. 357) i Fundacji Ochrony (...) z siedzibą w W., w którym domagał się zasądzenia od nich in solidum kwoty 172.891,25 zł, w tym:

- kwoty 154.694,18 zł - stanowiącej niespłacony kapitał,

wraz z odsetkami umownymi w wysokości podwójnego oprocentowania umownego, które to odsetki na dzień wniesienia pozwu wynosiły 10 %, nie wyższymi jednak niż wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie za okres od dnia 29 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty,

- kwoty 4.466,10 zł - stanowiącej skapitalizowane odsetki umowne za okres korzystania z kapitału w wysokości 7,88 % liczone od dnia 1 kwietnia 2016 r. do dnia 15 sierpnia 2016 r.,

wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- kwoty 13.688,51 zł - stanowiącej skapitalizowane odsetki za opóźnienie w wysokości 15,76 % liczone od dnia 1 kwietnia 2016 r. do dnia 16 sierpnia 2016 r. oraz w wysokości 10 % liczone od dnia 17 sierpnia 2016 r. do dnia 28 czerwca 2017 r.,

wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- kwoty 42,46 zł – stanowiącej opłaty i prowizję,

bez odsetek.

Strona powodowa nadto żądała zasądzenia na jej rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że jego poprzednika prawnego (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w K. łączyła z M. T. (1) umowa kredytu hipotecznego zmieniona następnie aneksem. Jedną z rzeczowych form jej zabezpieczenia były - hipoteka umowna kaucyjna do kwoty 249.900 zł, ustanowiona na nieruchomości położonej w O., przy ul. (...) dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), której właścicielem obecnie jest Fundacja Ochrony (...) z siedzibą w W.. Kredytobiorca nie wywiązał się z ciążącego na nim zobowiązania terminowego dokonywania spłat w wysokościach ustalonych w umowie. W związku z tym strona powodowa wypowiedziała umowę, stawiając całą należność w stan natychmiastowej wymagalności. Do dnia wniesienia pozwu pozwani mimo stosownych wezwań, nie spłacili wymagalnej należności (k. 3-7).

Sąd Rejonowy Lublin-Z. w L. stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania sądowi właściwości ogólnej pozwanego (k. 7v).

W odpowiedzi na pozew pozwani - M. T. (1) i Fundacja Ochrony (...) z siedzibą w W. wnieśli o oddalenie powództwa w całości, jako bezzasadnego oraz o zasądzenie od powoda na rzecz każdego z nich kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

Dalej podnieśli następujące zarzuty: posłużenia się przez powoda w umowie abuzywnymi klauzulami umownymi, braku wykazania przekazania przez bank środków pieniężnych kredytobiorcy, brak skutecznego wypowiedzenia umowy, skutkującego brakiem wymagalności roszczenia, nieudowodnienia istnienia, wysokości oraz wymagalności roszczenia oraz żądanych odsetek. (k. 122-157)

W dalszych pismach procesowych strony podtrzymywały swoje stanowiska w sprawie. (k. 316-330v - pismo pozwanych, k. 341-342v - pismo powoda, k. 376-379 - pismo pozwanych, k. 389-391- pismo powoda, k. 415-421v - pismo pozwanych, k. 499-511 - pismo powoda)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 grudnia 2004 r. M. T. (1) złożył wniosek nr (...) o udzielenie mu przez (...) Bank Spółka Akcyjna w K. kredytu indeksowanego kursem waluty (...) na zakup nieruchomości niemieszkalnej pochodzącej z rynku wtórnego. W dniu 15 grudnia 2004 r. bank podjął pozytywną decyzję kredytową, co przedłożyło się następnie na zawarcie między nimi w dniu 7 stycznia 2005 r. wnioskowanej umowy, która to zgodnie z § 1 ust 4 nie podlegała rygorowi ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim. Umowa objęta była dodatkowo ubezpieczeniem od ryzyka utraty pracy oraz prowizją kredytową. Integralną częścią umowy stanowił ponadto regulaminu kredytu hipotecznego (...) z dnia 26 listopada 2004 r.

Bank udzielił kredytobiorcy kredytu indeksowanego kursem franka szwajcarskiego, stanowiącego równowartość w złotych polskich kwoty 147.000 zł, który miał zostać przeznaczony na:

- a) pokrycie części kosztów zakupu lokalu użytkowego w wysokości 140.000 zł,
- b) zapłatę prowizji od kredytu w wysokości 4.200 zł,
- c) uiszczenie składki ubezpieczeniowej z tytułu ubezpieczenia od ryzyka utraty pracy w wysokości 2.800 zł.

Kredyt miał zostać wypłacony kredytobiorcy jednorazowo w formie bezgotówkowej. W dniu wypłaty kredytu kwota wypłaconych środków miała być przeliczana na walutę do której indeksowany był kredyt tj. franka szwajcarskiego wg. kursu jego kupna określonego w „Bankowej tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut obcych” - obowiązującego w dniu uruchomienia środków. (§ 1 ust. 1, 3-4, § 2 ust. 1-2 umowy).

Zobowiązanie miało zostać spłacane przez kredytobiorcę w złotych na rachunek pomocniczy określony w każdorazowym harmonogramie spłat kredytu. Wysokość zobowiązania miała być ustalona jako równowartość wymaganej spłaty wyrażonej w walucie indeksacyjnej - po jej przeliczeniu wg. kursu sprzedaży walut określonego w „Bankowej tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut obcych” do waluty wyrażonej w umowie – obowiązującego w dniu spłaty. Okres kredytowania został ustalony na 240 równych miesięcznych rat kapitałowo-odsetkowych. Kredytobiorca zobowiązał się dokonać w okresie objętym umową spłaty rat kredytu i odsetek w terminach i kwotach wg. aktualnego harmonogramu spłat, który otrzymał po wypłacie kredytu oraz każdorazowo w przypadku zmiany oprocentowania. (§ 1 ust. 2, § 4 ust. 1-2, 4 umowy).

Oprocentowanie kredytu udzielonego w złotych indeksowanych do franka szwajcarskiego było zmienne i ulegało zmianie w pierwszym dniu najbliższego miesiąca następującego po ostatniej zmianie indeksu (...). Na dzień sporządzania umowy oprocentowanie kredytu wynosiło 9,28 % w skali roku, na które składała się suma obowiązującej stawki (...) i marży Banku, która wynosiła 8,62 %. Indeks (...), zgodnie z § 14 regulaminu kredytu hipotecznego, ustalany był dla każdego kwartału kalendarzowego, jako arytmetyczna średnia stawek LIBOR 3m, obowiązującego w dniach roboczych w okresie od 26 dnia miesiąca zamykającego kwartał poprzedzający miesiąc ostatni do 25 dnia miesiąca poprzedzającego zmianę. Kredytobiorca oświadczył w treści umowy, że jest świadomy ryzyka kursowego, związanego ze zmianą kursu waluty indeksacyjnej w stosunku do złotego, w całym okresie kredytowania i ryzyko to zaakceptował. (§ 4 ust. 3, § 6 ust 1 umowy, § 14 regulaminu)

Zgodnie z § 16 regulaminu kredytu hipotecznego, w przypadku nie spłacenia przez kredytobiorcę w terminie całości lub części raty spłaty wynikającej z umowy kredytu, niespłacona kwota stawała się zadłużeniem przeterminowanym. Od wymagalnego kapitału kredytodawca naliczał odsetki karne w wysokości podwójnego oprocentowania umownego, które stanowiło sumę marży banku w wysokości 8,62 % i indeksu (...) ustalanego dla każdego kwartału kalendarzowego, jako arytmetycznej średniej stawek LIBOR 3m, obowiązujących w dniach roboczych w okresie od 26 dnia miesiąca zamykającego kwartał poprzedzający miesiąc ostatni do 25 dnia miesiąca poprzedzającego zmianę. Jednakże w przypadku kredytu indeksowanego do franka szwajcarskiego, kredytodawca w następnym dniu po upływie terminu wymagalności całego kredytu, dokonywał przewalutowania całego wymagalnego zadłużenia na złote polskie z zastosowaniem aktualnego kursu sprzedaży dewiz, określonego przez bank w Tabeli Kursów. Natomiast od

wymagalnego kapitału, wyrażonego w złotych polskich bank naliczał dalsze odsetki jak dla zobowiązań złotówkowych przeterminowanych. (§ 16 ust. 2, 4, § 14 ust 1-2 regulaminu)

Zabezpieczeniem kredytu miała być m.in. umowna hipoteka kaucyjna do kwoty stanowiącej 170% kwoty kredytu na cały okres kredytowania na nieruchomości położonej w O., przy ul. (...) dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), której właścicielem miał się stać M. T. (1). Dodatkowo przewidziano też cesję na bank wierzytelności z tytułu umowy ubezpieczenia od ryzyka utraty stałego źródła dochodu do wysokości nie niższej niż 12-miesięczna suma rat kapitałowo-odsetkowych lub umowa ubezpieczenia od ryzyka utraty stałego źródła dochodu w ramach bankowego programu ubezpieczenia od ryzyka utraty stałego źródła dochodu, którym objęty był kredytobiorca z sumą ubezpieczenia 18.392,61 zł. Składka ubezpieczenia była rozłożona na raty w kwotach po 33 zł. Ochrona ubezpieczeniowa ustawała m.in. w przypadku wypowiedzenia umowy. (§ 8 ust. 1, 4 umowy)

Za udzielenie kredytu bank pobrał jednorazową prowizję w wysokości 3 % kwoty kredytu, pomniejszonej o kwotę kredytu przeznaczoną na uiszczenie prowizji oraz składek ubezpieczeniowych z tytułu ubezpieczenia od ryzyka utraty pracy, tj. kwotę 4.200 zł. Ponadto za wykonanie czynności pozostających w związku z zawartą umową kredytową, jak również w przypadku niewykonania zobowiązań przez kredytobiorcę kredytodawca miał prawo pobierać opłaty i prowizje określone w Tabeli Opłat i Prowizji. (§ 7 ust 1 umowy, k. 239-240v Tabeli Prowizji i Opłat).

Zgodnie z § 11 umowy bank miał prawo wypowiedzieć umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia, w przypadku:

- 1) stwierdzenia, że warunki udzielenia kredytu nie zostały dotrzymane,
- 2) zagrożenia terminowej spłaty kredytu z powodu złego stanu majątkowego kredytobiorcy, a w szczególności w przypadku niespłacenia 2 rat odsetkowo-kapitałowych.

Po upływie okresu wypowiedzenia umowy kredytu kredytobiorca był obowiązany do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi bankowi za okres korzystania z kredytu. (§ 11 umowy)

Przy podpisaniu umowy M. T. (1) otrzymał „Regulamin do umowy kredytu hipotecznego” oraz (...) Bank S.A.

(dowód: wniosek o kredyt hipoteczny nr (...) - k. 221- 226, decyzja kredytowa - k. 227-229, umowa kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do (...) z dnia 7 stycznia 2005 r. wraz z załącznikami - k. 19-25, regulamin - k. 192-200, Tabela Opłat i Prowizji - k. 239-240v, zestawienie rat i odsetek - k. 212, 236, 273-309v, harmonogramy spłaty kredytu - k. 234-238, 310, wydruk odpisu zupełnego KW (...) - k. 358-373)

W dniu 10 stycznia 2005 r. M. T. (1) zawarł ze swoją żoną A. T. (1) umowę sprzedaży. Małżonków T. obowiązywał ustrój rozdzielności majątkowej. Na mocy tej umowy pozwany kupił od swojej żony do majątku odrębnego lokal niemieszkalny oznaczony nr 04 położony na niskim parterze w budynku nr (...) przy ul. (...) w O. o łącznej pow. 89,4 m², składającego się z jednego pomieszczenia handlowego, wc i magazynu oraz części przynależnych, objętego księgą wieczystą KW Nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Olsztynie. Część kwoty sprzedaży A. T. (2) otrzymała w dniu sprzedaży, natomiast pozostała część miała jej zostać zapłacona przelewem za pośrednictwem powodowego banku, który to udzielił kupującemu kredytu.

W tym celu w dniu 12 stycznia 2005 r. M. T. (1) złożył do (...) Banku Spółka Akcyjna w K. wniosek o wypłatę pozostałej ceny nabycia lokalu na rachunek A. T. (3).

(dowód: umowa sprzedaży z dnia 10 stycznia 2005 r. - akt notarialny Rep A(...)r. - k. 203-208, zawiadomienie o dokonaniu wpisu w księdze wieczystej KW nr (...) - k. 209-211v, odpis z księgi wieczystej KW nr (...) - k. 42-48, wniosek M. T. (1) z dnia 12 stycznia 2005 r. o wypłatę kredytu - k. 201-201v)

W dniu 13 stycznia 2005 r. (...) Bank Spółka Akcyjna w K. uruchomił kredyt i przelał środki pieniężne w wysokości zaciągniętego przez M. T. (1) kredytu na wskazane przez niego rachunki bankowe – swój i innych podmiotów.

(dowód: dyspozycja uruchomienia kredytu - k. 213-214)

Na nieruchomości położonej w O., przy ul. (...) dla której Sąd Rejonowy w Olsztynie prowadzi księgę wieczystą KW nr (...) ustanowiono hipotekę celem zabezpieczenia spłaty w/w kredytu. Hipoteka ta to - hipoteka umowna kaucyjna do kwoty 249.900 zł.

(dowód: odpis z księgi wieczystej KW nr (...) - k. 42-48)

M. T. (1) zbył przedmiotową nieruchomość w dniu 15 grudnia 2010 r. na rzecz Fundacji Ochrony (...) z siedzibą w W., która to fundacja do chwili obecnej jest jej właścicielką. M. T. (1) jest Prezesem jej Zarządu. Fundacja, w zakresie swojej działalności gospodarczej realizuje m.in. działalność w zakresie udzielania kredytów - 64,92,Z (nr w Polskiej Klasyfikacji Działalności) „pozostałe formy udzielania kredytów”.

(dowód: odpis z księgi wieczystej KW nr (...) - k. 42-48, odpis z rejestru KRS pozwanej fundacji - k. 104-106)

W trybie art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h. (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w K. połączył się z (...) Bank Spółka Akcyjna w W. (obecnie (...) Bank Spółka Akcyjna w W.).

(dowód: odpisy pełne z rejestru KRS przedsiębiorców - k. 87-92, 93-98, 99-103)

W dniu 5 listopada 2009 r. na wniosek M. T. (1) wszedł w życie aneks nr (...) z dnia 10 listopada 2009 r do umowy kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do (...) z dnia 7 stycznia 2005 r. Strony ustaliły, że spłata kredytu może być dokonywana przez pozwanego we frankach szwajcarskich i w złotych polskich. Strony sprecyzowały, że wysokość zobowiązania będzie ustalona jako równowartość wymagalnej raty kredytu z aktualnego harmonogramu spłat wyrażonej we frankach szwajcarskich - po jej przeliczeniu na złote polskie - wg. kursu sprzedaży walut określonego w „Bankowej tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut obcych”. Bank określił wysokość kursu kupna i sprzedaży waluty indeksacji kredytu, który miał zastosowanie do przeliczenia kwoty uruchamianego kredytu i obliczania należności z tytułu rat kredytu i odsetek. Dodatkowo strony sprecyzowały definicje bankowej tabeli kursów wskazując, że tabela sporządzona będzie o godz. 16:00 dnia roboczego i obowiązywać będzie przez cały następny dzień roboczy, oraz, że kurs kupna i sprzedaży waluty indeksowanej ustalony będzie na podstawie kursu rynkowego dostępnego w serwisie (...) w momencie sporządzania „Bankowej tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut obcych”. Kredytobiorca zgodził się ponadto, że kurs kupna waluty indeksowanej ustalony będzie poprzez odjęcie od kursu rynkowego do dostępnego w serwisie (...) spreadu walutowego w wysokości 7 %, a kurs sprzedaży waluty indeksowanej ustalony będzie poprzez dodanie do kursu rynkowego dostępnego w serwisie (...) spreadu walutowego w wysokości 6 %.

(dowód: aneks nr (...) z dnia 5 września 2014 r. do umowy kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do (...) z dnia 7 stycznia 2005 r. - k. 26-28)

W związku z powstaniem zaległości w spłacie kredytu pismem z dnia 5 maja 2016 r., nadanym w dniu 11 maja 2016 r., powodowy bank wezwał pozwanego do zapłaty następujących kwot:

- 687,86 (...) tytułem należności kapitałowej,
- 250,23 (...) tytułem odsetek umownych,
- 7,76(...) tytułem odsetek podwyższonych,
- 3,16 zł tytułem kosztów i opłat za czynności banku,

w terminie 14 dni, pod rygorem wypowiedzenia umowy.

(dowód: wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem nadania - k. 217-220)

Pismami z dnia 14 czerwca 2016 r. w związku z nieuregulowaniem zaległości w spłacie kredytu na podstawie § 11 ust 2 umowy, powodowy bank wypowiedział pozwanym umowę kredytu z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia. Bank wskazał przy tym, że rozważy możliwość cofnięcia oświadczenia o wypowiedzeniu w przypadku uregulowania w okresie wypowiedzenia całości zaległości tj.:

- kwotę 939,40 (...) tytułem należności kapitałowej,
- kwotę 498,82 (...) tytułem odsetek umownych,
- kwotę 21,05 (...) tytułem podwyższonych odsetek za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej,
- kwotę 3,16 (...) tytułem kosztów i opłat za czynności banku

Nadto, powodowy bank poinformował pozwanych, że w przypadku braku spłaty w terminie wystąpi na drogę sądową.

(dowód: oświadczenie banku o wypowiedzeniu umowy kredytu skierowane do pozwanego wraz z korespondencją - k. 29-32, oświadczenie banku o wypowiedzeniu umowy skierowane do pozwanej wraz z korespondencją - k. 33-36)

W związku z wypowiedzeniem umowy kredytu, zgodnie z § 16 regulaminu kredytu powód przeliczył zadłużenie pozwanych na złote polskie.

(dowód: regulamin - k. 192-200)

W dniu 14 października 2016 r. powodowy bank w związku z wypowiedzeniem umowy i postawieniem całej należności w stan wymagalności skierował do każdego z pozwanych ostateczne wezwanie do zapłaty całej należności obejmującej następujące kwoty:

- 154.694,18 zł tytułem kapitału,
- 4.466,10 zł tytułem odsetek umownych,
- 2.730,99 zł tytułem podwyższonych odsetek za opóźnienie w spłacie należności kapitałowej,
- 39,32 zł + 3,14 zł tytułem kosztów i opłat za czynności banku,

określając termin zapłaty na 7 dni, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Żadne z pozwanych na powyższe nie odpowiedziało.

(dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty skierowane do pozwanego wraz z potwierdzeniem nadania - k. 39-41, ostateczne wezwanie do zapłaty skierowane do pozwanej wraz z potwierdzeniem odbioru - k. 37-38, 41)

(...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. na podstawie ksiąg bankowych stwierdził, że zadłużenie pozwanych na dzień 29 czerwca 2017 r. z tytułu kredytu wynosi:

- 154.694,18 zł tytułem należności głównej,
- 4.466,10 zł tytułem odsetek umownych za okres korzystania z kapitału w wysokości 7,88 % od dnia 1 kwietnia 2016 r. do dnia 15 sierpnia 2016 r.,
- 13.688,51 zł tytułem odsetek za opóźnienie liczone od kwoty niespłaconego kapitału

w wysokości 15,76 % od dnia 1 kwietnia 2016 r. do dnia 16 sierpnia 2017 r. i w

wysokości 10 % od dnia 17 sierpnia 2016 r. do dnia 28 czerwca 2017 r.,

- 42,46 zł tytułem opłat i prowizji.

Łącznie – 172.891,25 zł.

(dowód: historia rachunku po wypowiedzeniu umowy - k. 49-86, wyciąg z ksiąg bankowych - k. 18)

M. T. (1) w okresie trwania umowy, tj. na przełomie lat 2004/2016 był m.in. prezesem zarządu spółki (...) sp. z o.o. w W., prezesem zarządu oraz członkiem organu nadzoru Fundacji Ochrony (...) w W., członkiem zarządu oraz członkiem organu nadzoru „Fundacji na rzecz ochrony środowiska i zrównoważonej urbanizacji natura 2010” w W., współnikiem w (...) sp. z o.o. w D., współnikiem w (...) sp. z o.o. w T., współnikiem w H (...) sp. z o.o. w O., współnikiem w (...) sp. o.o. w O., członkiem organu nadzoru w Fundacji na rzecz ochrony środowiska i zrównoważonej urbanizacji natura 2014 w G., członkiem organu nadzoru w Fundacji na rzecz ochrony przyrody i wspierania inicjatyw ekologicznych w W. oraz członkiem organu nadzoru w Fundacji Ochrony (...) w W.. Ponadto w sprawach prowadzonych przez tut. Sąd m.in. pod sygn. akt (...), legitymował się zaświadczeniem, że prowadzi osobiście gospodarstwo rolne.

(dowód: internetowy wydruk danych dot. pozwanego M. T. (1) - k. 428a-428av, zaświadczenia w aktach: (...))

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo wywiedzione przez powoda podlegało uwzględnieniu w całości jako zasadne w stosunku do obojga pozwanych.

Przed odniesieniem się do konkretnych merytorycznie wysuwanych przez pozwanych zarzutów, w pierwszej kolejności należało wskazać, że wbrew stanowisku pozwanych powód zgodnie z regułą wyrażoną w art. 6 k.c. udowodnił, że M. T. (2) i jego poprzednika prawnego, tj. (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w K. łączył stosunek zobowiązaniowy oparty na umowie kredytu, z którego wynikało zobowiązanie pozwanego do zwrotu na rzecz powoda - jako następcy prawnego kredytodawcy żądanej pozwem kwoty.

Jako dowód zawarcia umowy powód przedstawił dokumenty w postaci poświadczonych za zgodność z oryginałem przez notariusza - odpisu umowy kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do franka szwajcarskiego, która została zawarta w dniu 7 stycznia 2005 r. na zakup nieruchomości niemieszkalnej pochodzącej z rynku wtórnego, odpisu załączników do tej umowy oraz odpisu aneksu nr (...) d dnia 7 stycznia 2005 r. do tej umowy (k. 19-28). Pozwani zarzucali, że z notarialnego poświadczenia nie można wyprowadzić informacji jakie konkretnie dokumenty zostały poświadczane przez notariusza za zgodność z okazanym oryginałem. Poza tym - ich zdaniem - potwierdzenia notarialne, mają jedynie formę kopii, zatem nie mogą stanowić rzetelnych dowodów w sprawie. Zgodnie z art. 96 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie notariusz poświadcza zarówno własnoręczność podpisu, jak i zgodność odpisu, wyciągu lub kopii z okazanym dokumentem. Uzyskanie notarialnego poświadczenia odpisu lub wyciągu dokumentu z okazanym oryginałem nadaje charakter autentyczności tym odpisom lub wyciągom (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2010 r., sygn. (...)). Poświadczając powyższe za zgodność z oryginałem notariusz działa jako osoba zaufania publicznego. Natomiast czynności notarialne, dokonane przez notariusza zgodnie z prawem, mają charakter dokumentu urzędowego (art. 2 ust. 2 Prawo o notariacie). W ocenie Sądu powołane kwestie wprowadzone przez pozwanych okazały się chybione, albowiem z powyższego przepisu jasno i wyraźnie wynika, że notariusz poświadcza czy to kserokopie czy też - jak w tym wypadku - odpisy z okazanym oryginałem/oryginałami. Jeśli zaś chodzi o stronę techniczną tej czynności to w tym wypadku notariusz każdy z oryginałów dokumentów mu przedłożonych osobno poświadczył, tj. po wykonaniu odpisu dokumentu na oddzielnej karcie dokonał jego poświadczenia za zgodność z oryginałem, a następnie całość połączył ze sobą poprzez zszywanie i podstemplowanie – tak z każdym z dokumentów. Wobec tego, w ocenie Sądu nie zachodzą tu wątpliwości w zakresie ustalenia które

dokumenty zostały poświadczony przez notariusza. Tym samym uznać należy próbę pozwanych podważania ważności tych dokumentów za bezskuteczną.

Uznając zatem, że pozwanego M. T. (1) i poprzednika prawnego powoda (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w K. łączyła umowa kredytu, dalej z powodu wysuniętych przez pozwanych zarzutów dotyczących m. in. zastosowania w przedmiotowej umowie niedozwolonych klauzul abuzywnych i zarzutów pochodnych należało zbadać, czy w czasie zaciągania zobowiązania M. T. (1) posiadał status konsumenta, albowiem przesądzenie tego faktu ma istotne znaczenie dla dalszego procedowania.

W tym miejscu należy jeszcze wskazać, że zróżnicowanie sytuacji prawnej dwóch specjalnych kategorii podmiotów obrotu cywilnoprawnego, a mianowicie konsumentów i przedsiębiorców, tylko z formalnoprawnego punktu widzenia nie jest zgodne z metodą cywilnoprawną, która stawia na pierwszym miejscu właśnie równorzędną pozycję uczestników tego obrotu. W istocie znacznie silniejsza pozycja ekonomiczna oraz społeczna i organizacyjna przedsiębiorcy wymaga zapewnienia konsumentowi równorzędności materialnej, rzeczywistej, dającej mu niezbędne "wyprzedzenie" w relacjach z przedsiębiorcą. Konieczność takiej regulacji wynika bezpośrednio z art. 76 Konstytucji RP, nakładającego na władze publiczne obowiązek ochrony konsumentów, m.in. przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 kwietnia 2015 r. sygn. (...))

Ustawodawca w art. 22¹ k.c. zdefiniował konsumenta jako osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Powyższa definicja zawiera w sobie cztery zasadnicze elementy:

- 1) konsumentem może być tylko osoba fizyczna,
- 2) musi ona dokonywać czynności prawnej,
- 3) czynność ta pozostaje w określonej relacji z rolą społeczną tej osoby,
- 4) adresatem oświadczenia woli jest przedsiębiorca.

Tym samym w tym miejscu zadaniem Sądu jest analiza poszczególnych elementów powyższej definicji.

1) Konsumentem może być tylko osoba fizyczna.

Nie mogą być konsumentem: osoby prawne, np. stowarzyszenia, spółdzielnie, związki zawodowe, fundacje, przedsiębiorstwa państwowe, partie polityczne, spółki kapitałowe: spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna, jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną, czyli tzw. ułomne osoby prawne, np. uregulowane w Kodeksie Spółek Handlowych spółki osobowe: spółka jawna, partnerska, komandytowa oraz komandytowo-akcyjna. W niniejszej sprawie kredytobiorca – M. T. (1) należy do kategorii osób fizycznych.

2) Musi ona dokonywać czynności prawnej.

Oczywiście najczęściej będzie to czynność, w której występują dwie strony, a także odpłatna, np. umowa sprzedaży. Może być to również czynność jednostronna, np. odstąpienie od umowy. W niniejszej sprawie czynnością to była umowa kredytu.

Zmieniając kolejność - w tym miejscu omówiony zostanie 4 element definicji.

4) Adresatem oświadczenia woli jest przedsiębiorca.

Ustawodawca przesądził, że drugą stroną umowy jest podmiot profesjonalny - przedsiębiorca. Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 43¹ k.c. jest osoba fizyczna, osoba prawna i ułomna osoba prawna prowadząca we własnym imieniu

działalność gospodarczą lub zawodową. W niniejszej sprawie bank (...) Spółka Akcyjna w K. udzielający pozwanemu kredytu, a teraz jego następcą prawnym jest niewątpliwie przedsiębiorcą.

3) Czynność ta pozostaje w określonej relacji z rolą społeczną tej osoby.

Kwestia braku bezpośredniego związku między dokonaną przez dany podmiot czynnością prawną a jego działalnością gospodarczą lub zawodową jest niewątpliwie kryterium najistotniejszym i najbardziej charakterystycznym dla pojęcia konsumenta. Za działalność gospodarczą zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. 2004 nr 173 poz. 1807) należy rozumieć zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Brak bezpośredniego związku wskazanej czynności dotyczy każdej działalności gospodarczej lub zawodowej, zarówno ciągłej, jak i incydentalnej. Z uwagi na gospodarczy cel czynności konsumentem nie jest więc osoba zawierająca nawet tylko jednorazowo umowę, zastrzegającą dla niej osiągnięcie celu gospodarczego. W świetle obecnie funkcjonującej definicji działalności gospodarczej nie ma działalności gospodarczej tam, gdzie nie występuje motyw zysku (por. S. Koroluk, Nowa definicja konsumenta w k.c., Radca Prawny 2003, nr 3, s. 26). Uwzględniając kryterium typowości zastanowić się trzeba czy konkretna czynność prawna jest bezpośrednio powiązana z prowadzoną działalnością gospodarczą lub zawodową kupującego. W orzecznictwie wskazuje się, że umowa konsumencka z reguły ma zmierzać do zaspokajania potrzeb własnych, osobistych, „prywatnych” podmiotu, jego rodziny, domowników, także przyjaciół lub znajomych lub ma zapewniać funkcjonowanie gospodarstwa domowego (podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 września 2007 r., (...), (...). Jak się wskazuje w doktrynie, w myśl art. 13 ratyfikowanej przez Polskę konwencji z dnia 16 września 1988 r. z L. o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. U. z 2000 r. Nr 10, poz. 132 i 133) oraz w świetle orzecznictwa ETS, "powodowi, który zajmuje się wykonywaniem swej zawodowej lub gospodarczej działalności, nie przysługują szczególne zasady jurysdykcyjne konwencji dotyczące spraw konsumenckich", natomiast "powód, który zawarł umowę w celu wykonywania nie teraźniejszej, lecz przyszłej działalności zawodowej lub gospodarczej, nie może być traktowany jako konsument" (por. K. Piasecki (w:) K. Piasecki, Komentarz, s. 155).

W niniejszej sprawie M. T. (1) niewątpliwie zaciągnął kredyt z przeznaczeniem na zakup lokalu użytkowego, a nie lokalu mieszkalnego, który to oznaczony został nr 04, natomiast położony jest na niskim parterze w budynku nr (...) przy ul. (...) w O. o łącznej pow. 89,4 m², składającego się z jednego pomieszczenia handlowego, wc i magazynu oraz części przynależnych, objętego księgą wieczystą KW Nr (...) Sądu Rejonowego w Olsztynie. Powyższe wynika nie tylko z treści umowy kredytu, ale także z przedłożonych do akt sprawy - wniosku o udzielenie kredytu, umowy sprzedaży oraz wniosku o wypłaty części środków pieniężnych kredytowanych przez powoda na rzecz pozwanego, na poczet części ceny nabytego przez niego lokalu. Co również ważne strony w oparciu o treści art. 353¹ k.c. w § 1 ust 4 umowy kredytu wyraźnie zaznaczyły, że umowa ta nie będzie podlegać rygorowi ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 20 lipca 2001 r. (Dz. U. z 18 września 2001 r.). Czyli innymi słowy strony dobrowolnie wyłączyły wobec siebie regulacje wynikające z tej ustawy, czyli również elementów podwyższenia poziomu ochrony jednej ze stron na rynku kredytów, dochodząc do wniosku, że relacja między nimi charakteryzuje się symetrią, zaś kredytobiorca nie jest stroną słabszą, czyli mniej zorientowaną w tym stosunku umownym. Na powyższe można również wskazywać m.in. fakt, że pozwany w sprawach toczących się z jego udziałem przed tutejszym Sądem wielokrotnie występował jako osoba prowadząca działalność gospodarczą w różnym zakresie. Ponadto przez szereg lat pełnił różne funkcje w spółkach, bądź fundacjach m.in. jako prezes zarządu, członek organu nadzoru, członek zarządu, czy też wspólnik. Należy przy tym podkreślić, że Fundacja Ochrony (...) z siedzibą w W., której pozwany jest prezesem zarządu, jako jedną z form prowadzących przez siebie działalność wymienia „pozostałe formy udzielania kredytów (Polska Klasyfikacja Działalności - 64,92,Z)”. Podklasa ta obejmuje działalność związaną z usługami finansowymi dotyczącymi przede wszystkim udzielania kredytów przez instytucje nie objęte pośrednictwem pieniężnym, tj. udzielanie kredytów konsumpcyjnych, finansowanie handlu międzynarodowego, zapewnienie długoterminowego finansowania działalności przemysłowej, pożyczki pieniężne poza systemem bankowym, udzielanie kredytów mieszkaniowych przez specjalistyczne instytucje, nieprzyjmujące depozytów, udzielanie pożyczek pod zastaw (np. działalność lombardów) [rozporządzenie Rady Ministrów z dnia

24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)]. Działanie przez pozwanego w obrocie gospodarczym, w tym dotyczącym finansów, może wręcz wskazywać, że M. T. (1) ma wysokie kompetencje i posiada dość szeroką wiedzę, chociażby w zakresie kursów walutowych, aby zaciągnąć zobowiązanie charakteryzujące się, aż tak dużym ryzykiem walutowym. Wiadomym jest bowiem, że wahania kursu walutowego mogą doprowadzić zarówno do pogorszenia sytuacji finansowej jednostki, jak i do jej poprawy. Źródłem tego ryzyka jest, bowiem fakt niemożności dokładnego przewidzenia kierunku i skali wahań kursu. Utwierdzenie w przekonaniu powyższego potwierdza - zapis umowy w którym kredytobiorca oświadczył, że jest świadomy ryzyka kursowego, związanego ze zmianą kursu waluty indeksacyjnej w stosunku do złotego, w całym okresie kredytowania i ryzyko to akceptuje.

Tym niemniej to na pozwanym ciążył ciężar udowodnienia swojego statusu w chwili zawierania przedmiotowej umowy, który umożliwiłby mu skorzystanie z tzw. uprawnień konsumenckich, czego jednak nie udźwignął. Spowodowało to niemożność powoływania się przez niego na klauzule niedozwolone, co skutkowało zwolnieniem Sądu od dalszego szczegółowego rozważania jego zarzutów w tym właśnie obszarze.

Pomimo kilkukrotnego wzywania przez Sąd pozwanego M. T. (1) do osobistego stawiennictwa celem przesłuchania pod rygorem pominięcia dowodu z jego zeznań, pozwany, mimo skutecznego odbioru korespondencji na żadnym z 8 posiedzeń jawnych wyznaczonych na rozprawę się nie stawił. Stąd też z przyczyn natury faktycznej Sąd dowód ten na mocy art. 302 § 1 k.p.c. pominął .

Pozwany M. T. (1) kupił lokal użytkowy od swojej żony i następnie sprzedał prowadzonej przez siebie fundacji. Dokonywał dość niestandardowych operacji finansowych na majątku, którego podstawowym celem jest dostarczanie zysku, pozyskując na niego środki z kredytu obciążonego szczególnym ryzykiem. Sytuacja finansowa i ryzyko z którego musiał sobie zdawać sprawę mogła przynieść mu jeszcze większą korzyść gdyby kurs (...) spadł. Niosła też ryzyko straty gdyby wzrósł. Jako osoba uczestnicząca w obrocie nieruchomościami nie mógł nie zdawać sobie z tego sprawy. Nie może więc w chwili obecnej przerzucać ryzyka swoich inwestycji na bank, który udzielił mu kredytu w warunkach ryzyka gospodarczego, z którego pozwany jako kredytobiorca, mógł co najmniej zdawać sobie sprawę i które w równym stopniu obciążało powoda jako kredytobiorcę. Tak bank jako i kredytobiorca zdecydowali się na ryzykowną inwestycję. Pozwany nie był jednak nieświadomym konsumentem, a inwestorem w lokal usługowy. W sytuacji niepowodzenia inwestycji nie może więc zasłaniać się abuzywnością klauzul umownych.

Ponadto od dnia 5 listopada 2009 r. to jest od daty wejścia w życie aneksu precyzującego wysokość należności banku i wprowadzającego możliwość spłaty należności tak w złotych jak i w walucie odpadła kolejna przesłanka domniemanej abuzywności.

W tej sytuacji nie sposób wywodzić też twierdzeń o ewentualnej nieważności zawartej umowy.

Dalsze zarzuty pozwanych podniesione w toku postępowania dotyczyły kwestii - braku wykazania przekazania przez powoda środków pieniężnych stronie pozwanej, brak skutecznego wypowiedzenia umowy kredytowej, skutkującego brakiem wymagalności roszczenia, nieudowodnienia istnienia, wysokości oraz wymagalności roszczenia oraz żądanych odsetek.

W odniesieniu do pierwszego z powyższej puli zarzutów wskazać należy, że powód przedstawił do materiału dowodowego nie tylko zlecenie tzw. „dyspozycję” uruchomienia kredytu, ale także złożony przez samego kredytobiorcę wniosek o wypłatę pozostałej ceny nabycia lokalu położonego przy ul. (...) w O. przez kredytodawcę m.in. na rachunek sprzedającej oraz swój własny. M. T. (1) poza tym w okresie od zawarcia umowy, tj. 2005 r. do m. in. zawarcia z jego inicjatywy aneksu nr (...) do umowy - co miało miejsce w 2009 r. systematycznie spłacał zaciągnięte zobowiązanie w ustalonym przez strony harmonogramie ratalnym. Zatem bez wątplenia kredyt ten został mu przelany w formie bezgotówkowej przez bank, w przeciwnym razie doszłoby do nienależnego świadczenia, czego w żadnym piśmie nie podniósł.

Natomiast z przedstawionej przez stronę powodową umowy kredytowej wynika, że powodowy bank był uprawniony do wypowiedzenia umowy w przypadku m.in. niewykonania lub nieterminowego regulowania zobowiązań, w

szczegółności, gdy kredytobiorca zalega z zapłatą w całości lub w części z zapłatą 2 rat kredytu. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni, natomiast po jego upływie kredytobiorca był obowiązany do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi za okres korzystania z kredytu.

W przypadku nie spłacenia przez kredytobiorcę w terminie całości lub części raty, niespłacona kwota stawała się zadłużeniem przeterminowanym. Od wymagalnego kapitału Bank naliczał odsetki karne, czyli odsetki umowne za opóźnienie wynikające z art. 481 k.c. Było to podwójne oprocentowanie umowne, której stanowiło sumę marży banku w wysokości 8,62 % i indeksu (...) ustalanego dla każdego kwartału kalendarzowego, jako arytmetycznej średniej stawek LIBOR 3m, obowiązujących w dniach roboczych w okresie od 26 dnia miesiąca zamykającego kwartał poprzedzający miesiąc ostatni do 25 dnia miesiąca poprzedzającego zmianę.

Dla usystematyzowania w tym miejscu wskazać należy, że oprocentowanie kredytu, czyli odsetki od sumy pieniężnej wynikające z art. 359 k.c., było zmienne i ulegało zmianie w pierwszym dniu najbliższego miesiąca następującego po ostatniej zmianie indeksu (...). Na dzień sporządzenia umowy oprocentowanie kredytu wynosiło 9,28 % w skali roku, na które składała się suma obowiązującej stawki (...) i marży Banku, która wynosiła 8,62 %. Indeks (...), zgodnie z § 14 regulaminu kredytu hipotecznego, ustalany był dla każdego kwartału kalendarzowego, jako arytmetyczna średnia stawek LIBOR 3m, obowiązujących w dniach roboczych w okresie od 26 dnia miesiąca zamykającego kwartał poprzedzający miesiąc ostatni do 25 dnia miesiąca poprzedzającego zmianę.

M. T. (1) w lutym 2016 r. zaczął mieć problemy z płatnością rat we wskazanych w harmonogramie terminach, natomiast ostatecznie zaprzestał płatności wraz z wymagalnością kwietniowej raty w 2016 r. Tym samym od tego dnia bank zgodnie z zapisami umowy - powołanymi wyżej - był uprawniony zarówno do naliczania odsetek od sumy pieniężnej, które to uprawnienie reguluje przepis art. 359 k.c., natomiast stopę odsetek od sumy pieniężnej precyzował zapis umowy, omówiony w poprzednim akapicie (było to 7,88 %), jak również odsetek umownych za opóźnienie, które to uprawnienie reguluje przepis art. 481 k.c., natomiast stopę odsetek za opóźnienie precyzował zapis umowy, również o którym mowa była wyżej (było to od 1 kwietnia 2016 r. do 16 sierpnia 2017 r. - 15,76 %, natomiast od 17 sierpnia 2016 r. do 28 czerwca 2017 r. - 10 %).

Zgodnie z art. 69 ustawy Prawo bankowe, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

Z tego ostatniego wynika, że umowa kredytu jest umową odpłatną. Jest też umową konsensualną. Ustawodawca nie zdecydował się na zawarcie w ustawie definicji legalnej umowy kredytu. Określił jej treść, skutki, strony i elementy istotne. Jak się przyjmuje w literaturze, kredyt bankowy to stosunek ekonomiczny pomiędzy bankiem a kredytobiorcą, którego istota polega na dostarczeniu przez bank określonej kwoty środków pieniężnych kredytobiorcy, pod warunkiem jej późniejszego zwrotu wraz z wynagrodzeniem dla banku (odsetki, prowizja, opłaty manipulacyjne).

Powód wypowiedział umowę kredytową z zachowaniem okresu wypowiedzenia, podając, że przyczyną wypowiedzenia są zaległości w spłacie zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu. Dniem postawienia całej należności w stan natychmiastowej wymagalności był 15 sierpnia 2016 r., wówczas to kredytobiorcy winni zwrócić bankowi całość środków kredytowych wraz z odsetkami i kosztami. Natomiast zgodnie z uprawnieniem wynikającym z § 16 regulaminu kredytu przeliczył zadłużenie pozwanych z franka szwajcarskiego na walutę złoty polski.

Wysokość zadłużenia pozwanych na dzień 29 czerwca 2017 r. kiedy to powód wystawił wyciąg z ksiąg, przedstawiała się następująco:

a) kapitał - 154.694,18 zł,

b) odsetki umowne - 4.466,10 zł,

c) odsetki za opóźnienie - 13.688,51 zł,

d) opłaty i prowizje - 42,46 zł.

Łącznie - 172.891,25 zł.

Po rozwiązaniu umowy, bank, zgodnie z treścią art. 481 k.c. mógł naliczać jedynie odsetki umowne za opóźnienie (nazwane przez niego odsetkami karnymi), które - jak już wskazano wyżej - uprawnienie reguluje przepis art. 481 k.c., natomiast stopę odsetek za opóźnienie precyzuje zapis umowy. Do dnia 16 sierpnia 2017 r. wysokość ta wynosiła 15,76 %, natomiast od dnia 17 sierpnia 2016 r. do dnia 28 czerwca 2017 r. wynosiła 10% . Na dzień 29 czerwca 2017 r. odsetki te w wyniku kapitalizacji wynosiły 13.688,51 zł.

Z rozliczenia kredytu, przedstawionego obrazowo powyżej, wynika, że jako datę rozwiązania umowy przyjęto 15 sierpnia 2016 r., tj. już po doręczeniu wypowiedzenia i upływie jego okresu. Z tą datą pozwani mieli zatem obowiązek zapłaty całego zadłużenia wynikającego z zawartej umowy, a obejmującego zadłużenie z tytułu całego niespłaconego kapitału kredytu, odsetki umowne od kapitału za okres od powstania wymagalnego zadłużenia do chwili rozwiązania umowy oraz naliczone opłaty za nieterminowe płatności wynikające z obowiązującej tabeli opłat i prowizji, a nadto dalszych odsetek od całości zadłużenia - do dnia zapłaty.

Nie ma przy tym żadnych podstaw do uwzględnienia zarzutu kwestionowania wyliczenia odsetek oraz braku zasadności żądania odsetek nazywanych przez powoda „odsetkami karnymi”, po rozwiązaniu umowy, albowiem możliwość naliczania odsetek za opóźnienie w spełnieniu świadczenia wprost wynika z art. 481 k.c. Jak również zarzutu nieudowodnienia roszczenia, albowiem powód na powyższe przedstawił wszystkie możliwe dowody – umowę wraz z aneksami, które były poświadczone za zgodność przez notariusza, wyciąg z ksiąg banku wraz z pieczęcią banku oraz podpisami osób uprawnionych, dokument stanowiący historię rachunku pozwanego po wypowiedzeniu umowy oraz dokument stanowiący rozliczenie kredytu. Zgodnie zaś z art. 77³ k.c. dokumentem jest nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią. Pozwani nie przedstawili przy tym skonkretyzowanych zarzutów co do wyliczeń powodowego banku. Stąd wnioski dowodowe w przedmiocie opinii biegłych okazały się bezprzedmiotowe i zostały pominięte.

W konsekwencji za udowodnione uznać należy, że w związku ze skutecznym wypowiedzeniem umowy pozwani są zobowiązani do zapłaty na rzecz powoda wskazanych kwot zadłużenia z tytułu niespłaconego kapitału kredytu, odsetek umownych oraz opłat, jak również z przewidzianymi w art. 481 § 1 i 2 k.c. odsetkami za opóźnienie w spełnieniu tego świadczenia. Kwota wskazana w pozwie nie budzi wątpliwości co do poprawności obliczeń i wysokości odsetek, które powód skapitalizował zgodnie z art. 481 § 2 k.c.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 69 ust. 1 prawa bankowego w związku z powołanymi przepisami, na rzecz powoda należało zasądzić od pozwanego całość kwoty żądanej pozwem wraz z dalszymi odsetkami odpowiednio umownymi za opóźnienie oraz ustawowymi za opóźnienie w wysokości i na zasadach przewidzianych w treści postanowień umowy oraz w art. 481 k.c., za okres w którym pozwany pozostawał w opóźnieniu.

Należy tu jednak przyznać, że na skutek oczywistej omyłki pisarskiej w I punkcie sentencji wyroku z dnia 25 września 2018 r. wpisano w miejsce prawidłowej daty wymagalności odsetek umownych od kwoty 154.694 zł 18 gr tytułem należności głównej, od której powód domagał się ich zasądzenia, to jest „29 czerwca 2017 r.”, wadliwie wpisano datę wcześniejszą to jest „26 lutego 2016 r.”

Podobnie w miejsce daty wymagalności odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 18.154 zł 61 gr, stanowiących skapitalizowane odsetki, od których powód domagał się odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia wytoczenia o nie powództwa to jest od „9 sierpnia 2017 r.” wadliwie wpisano datę „26 lutego 2016 r.”. Z uwagi na dostrzeżenie tego błędu po wydaniu wyroku stanie się to przedmiotem dodatkowego rozstrzygnięcia w trybie art. 350 §1 k.p.c.

W odniesieniu do pozwanej wskazać należy, że jest ona właścicielką nieruchomości, na której ustanowiono hipotekę umowną kaucyjną do kwoty 249.900 zł, zabezpieczające spłatę zadłużenia z tytułu opisanej wyżej umowy kredytowej.

Hipoteka ta powstała z dniem jej wpisania. Oznacza to, że zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 26 czerwca 2009 r. zmieniającej ustawę o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2009, Nr 131, poz. 1075 zm. – dalej jako nowela), która to zmiana weszła w życie z dniem 20 lutego 2011 r., do hipoteki kaucyjnej powstałej przed tą datą należy stosować przepisy w brzmieniu obecnym (art. 10 ust. 1 noweli). W niniejszej sprawie zatem hipoteki umownej kaucyjnej, która zabezpieczała wierzytelność powoda należy zastosować przepisy ustawy o księgach wieczystych i hipotece w brzmieniu aktualnie obowiązującym.

Istotą zabezpieczenia hipotecznego jest to, że wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (art. 65 ustawy o księgach wieczystych i hipotece).

Mając na uwadze powyższe oraz ustalenia dotyczące wysokości zadłużenia z zabezpieczonego hipoteką na nieruchomości pozwanej, na rzecz powoda należało zasądzić od pozwanej taką samą kwotę jak od pozwanego z tym zastrzeżeniem, że jej odpowiedzialność ogranicza się do nieruchomości i wysokości hipoteki zabezpieczającej zasądzoną należność.

Uwzględniając, że odpowiedzialność każdego z pozwanych wynika z innej podstawy prawnej w wyroku należało również zastrzec, że spełnienie zasądzzonego świadczenia przez jednego z nich zwolni drugiego w zakresie rzeczywiście spełnionego świadczenia.

Z przytoczonych względów orzeczono jak w pkt I sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono zatem na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca jest zobowiązana zwrócić je na rzecz strony wygrywającej.

Ponieważ pozwani przegrali proces w całości, w pkt. II sentencji wyroku na rzecz powoda zasądzono zwrot kosztów procesu w całości, obejmujących jedynie opłatę stosunkową od pozwu w kwocie 8.645 zł, z tym zastrzeżeniem, że zapłata tej kwoty przez jednego z pozwanych, zwalnia w tym zakresie drugiego z nich.